

Organ de afirmare românească

Redactor:
AUREL CHIRICIU

Anul II. — Nr. 26
Duminică, 12 Iunie 1938

Redacția și Administrația:
ARAD, Str. P. RUSU Nr. 3

Regele și cultura la sate

Fundația culturală regală Principele Carol pășește în al cincilea an de activitate la sate, prin reorganizarea ei din 1934. Existența ei s-a înnoțit propriu zis din 1921, iar din acel an Principele moștenitor al României, Carol, a avut intenția adevăratului bărbat de stat, care vede și departe și în adâncime, întemeind o Casă a Culturii Poporului, cu două mari secțiuni: una culturală și alta pentru educația fizică a tineretului și a poporului. „Academia de educație fizică” de astăzi, cu stadionul, care se cheamă și astăzi, „Stadionul Principele Carol”.

Prof. D. Gusti, directorul general al Fundațiilor culturale regale, își aduce aminte cu emoție când a primit Regală, Principele moștenitor Carol, i-a încredințat greaua și importantă misiune de a fi Rectorul Casei Culturii Poporului, care cuprindea depe atunci cu trăsături de mari, aproape întreaga operă uriașă, pe care M. S. Regele Carol II a desfășurat-o până astăzi și care va deveni o pagină de glorie în istoria noastră națională, pe care-l trăim.

Casa Culturii Poporului, a dispărut, inițiativele M. S. Regelui Carol II. luând pe rând ideile direcționale, ce le cuprindea și le-a pus la îndeplinire, aza unor instituții noi, cari chiar au depășit în măreția gândului inițial al Principei Carol, oferind contemporanilor din țară și din străinătate o impunătoare și unică operă de renaștere națională.

Educația morală, cetățenească și fizică a tineretului de toate gradele, răspândirea unei culturi sociale integrale și salvatoare la sate, creația literară, creația științifică și tehnologică, iată câteva din aspectele generale ale acestei opere.

Dintre toate aceste mari inițiative, desigur, fără exagerare cea mai importantă, prin gravitatea ei excepțională, și prin urgența ei, este inițiativa regală pentru organizarea muncii culturale la sate.

Căci se știe și se repetă până laboseală, că suntem o Țară de țărani. Proprietatea țărănească în sine nu risipește în loturi din ce în ce mai mici, producția agricolă, lipsită de o îndrumare rațională eficientă, la ce acasă, dă venituri din ce în ce mai scăzute; pădurile, prăvălind unor exploatari sălbatice, și fără control, devin din ce în ce mai puțin; podgoriile și agricultura au rezultate din ce în ce mai slabe; iar țărănul, astfel bătut de sărăcie, este lipsit de o hrană sănătoasă și de ignoranță; în sfârșit cultura țărănească este din ce în ce mai primejduită.

Atunci ce este de făcut? Căci, țărănul Domnului, țară mai bogată decât România nu se găsește pe înțelesul suprafață a o pământului. Dacă pe de altă parte, țărănul mai bine dotat de Dumnezeu cu însușiri

de istețime a minții, de agerime a inteligenței, de putere, de asimilare a culturii, cu o năzuință vie de mai bine, cum este țărănul român, nu mai sunt alți țărani pe lume.

Astfel, M. S. Regele Carol II a văzut adânc și clar, încă din 1921, că mărirea politică a statului român prin providențiala Unire cea mare a Românilor nu va aduce un spor de viață nouă creatoare decât printr-o acțiune bine chibzuită și susținută de însănătoșire și înălțare a vieții culturale și sociale a satelor, adică prin ridicarea potențialului țărănesc la rang la actualitate.

La inaugurarea noii reorganizări a Fundației, în ziua de 19 Mai 1934, M. S. Regele a rostit următoarele cuvinte cari formulează cum nu se poate mai curajos programul de muncă al Fundației.

Iată aceste cuvinte clasice:

„Când în anul 1920 Mi-a venit gândul, plin de un avânt tineresc, de a crea această Fundație, am fost mânt de ideea că în urma marilor reforme, improprietățile țărănilor și volul obștesc, mai era un foarte mare pas de făcut pentru ridicarea și așezarea acestei țări acolo unde trebuie.

Am fost convins, continuă Majestatea Sa, că numai prin drepturi politice și printr-o înzestrare a locuitorilor nu se poate ajunge la scopurile dorite și de aceea, întemeind această Fundație, am dorit să pătrund cât mai adânc în mijlocul poporului, începând o adevărată operă de îndrumare zi de zi, ceas cu ceas, ca să putem ajunge să ne fâlim și noi, cum se fălesc alte țări, cu sate, nu numai pitorești, dar cu sate frumoase, cu sate sănătoase.

Iată programul de restaurare totală a vieții satelor românești, care este programul de reînnoire și reorganizare a vieții naționale, un program de o nouitate și profunzime, care n'a putut fi înțeles pe deplin, dela început, așa că Majestatea Sa a mai adăugat, în acel memorabilă zi de 19 Mai 1934, următoarele cuvinte foarte semnificative.

Este adevărat că adesea acest gând nu a fost priceput. A fost o luptă grea.

Dar am convingerea că sufletul și tinerețea, pe care au pus-o atunci în această operă, va fi cea mai sigură cheazășie a reușitei sale”.

U. A.

Accidentul unui avion german

CERNĂUȚI. — În apropierea comunei Petriceni din județul Storjineț (Bucovina) un avion german care venea dela Breslau, a aterizat forțat din cauza furtunii puternice.

Pentru România de mâine

Țara întreagă a sărbătorit la 8 Iunie pe M. S. Regele. Tot poporul României și-a adus aminte cu dragoste de ziua în care Tronul acestei țări a fost redat Aceluia care de atunci încocoare s'a dovedit și mai vrednic de a-L ocupa, Regelui Carol II. S'a sărbătorit, la 8 Iunie, o bucurie a trecutului pentru bucuriile prezentului. Dar Acela care a fost sărbătorit a avut grijă ca sărbătoarea să aibă un ecou și-o semnificație pentru viitor mai mult decât pentru prezent și trecut. Întreg programul zilei de 8 Iunie a fost alcătuit din manifestări ale tineretului țării încadrat în acea minunată organizație care este Străjeria. Țara a avut, astfel, nu numai bucuria de-a sărbători un Rege atât de drag, un Rege atât de legat de poporul Său prin mulțimea faptelor menite să schimbe în bine viața din cuprinsul hotarelor la integritatea căror veghiașă, ci și plăcutul sentiment al siguranței viitorului său păzit de o gene-

rație din care Suveranul a știut să facă o gardă de eroi. Și când spunem acestea, nu ne gândim numai decât la lupta de tranșee, la jertfa de războiu pe care un tineret educat în cadrele Străjeriei nu va sta un moment la îndoială s'o dea când i se va cere. Ne gândim și la sănătatea trupezască și sufletească de natură să asigure României de mâine conducători și cetățeni plini de probitate, de cinste, îndrăgostiți de muncă, de munca națională pusă în slujba Statului. Și acestea vor contribui la înălțarea României noastre mândre, în timp de pace, cel puțin tot atât de mult cât o strălucită victorie în caz de războiu.

Acestea trebuie să le întelegem, să le desprindem din sărbătoarea dela 8 Iunie. Să luăm pildă dela Marele Străjer al țării care s'a gândit din vreme la ziua de mâine din istoria țării, nepregătând o clipă, ci slujind interesele ei mai mult decât oricare cetățean din cuprinsul

ei. Am fi nevređnici de un Rege atât de mare dacă n'am încerca să-L imităm fiecare după puterile noastre. Și ar fi o jignire nemeritată pe care I-am aduce-o dacă n'am începe să ne schimbăm încadrându-ne în noul ritm de viață pe care M. S. Regele Carol II l-a imprimat Țării.

Și nu ne îndoim că intențiunile cari străbat opera gigantică și în veacuri neuitată a unui Suveran atât de vrednic a fi iubit, vor fi nu numai pricepute, dar și ajutate spre realizare de colaborarea întregii suflări românești și în mod deosebit de către tineret către care se îndreaptă și privirile regești și nădejțile Neamului.

Fie ca străduința Regelui Carol II să dea rodul așteptat, pentru a ajunge ca România să vadă zilele aurite prezise de poezii trecutului său atât de frumos în suferință și rezistență pe cât de minunat credem să fie de acum înainte în muncă.

Cu puteri sporite

Aniversările cari punctează drumurile marilor biruințe ale Țării — drept răscruci de solemnă rememorare și învioreare — sunt excelente transfuzii de entuziasm constructiv și patetice emoții colective în hălăduirea aspră a diverselor preocupări zilnice.

În prag de aniversare, simți, cu o putere pe care ești incapabil s'o sesizezi, dar care te incinge, te demorteste și te înalță cu implacabila forță, cum s'affirmă și s'amplifică conștiința națională.

În sbucium și frământare istorică a vremii, ca și în epocă de reconstrucție sau de victorie a neamului — aceeași clocotire de sânge, vibrantă și năpustitoare, aceeași simțire unisonă în grupul etnic — ca un fir roșu srovidențial și universal întru afirmarea sau ridicarea Patriei.

Bătrâni — făuritori de eri, — cu ochii umedi, srivesc spre tineret, — nădejdea zilelor de mâine, iar acesta, cu pilda celor de eri înfiptă în inimă, roștește, în talaz indescriptibil de entuziasm, că flacăra nădejdelor Neamului o va purta, cu puteri pururi înnoite, pe drumul marilor realizări ale Patriei.

Cine a privit — nu distractiv numai, ci direct în inima lucrurilor — mau: fierțășile tineresti ale străjerilor și străjerelor, cu prilejul zilei de 8 Iunie, s'a putut convinge, definitiv și cu o siguranță

care nu poate suferi vreo micșorare, că sufletul tineresc al acestei țări s'a așezat — ca Zeus din Olimp — pe pedestalul invicibil și înălțător al marilor creații.

Un tineret care se ridică, într-o disciplină unică și cu un entuziasm formidabil, și s'așează, neclintit și viguros la temelii Patriei — înseamnă o nădejde sigură și temel-

nică, este prefața nimbului fericirii viitoare a Neamului Românesc.

Și încă o semnificație: formarea tineretului talmăcește câtă dragoste încalzește inima Suveranului pentru viitorul României.

8 Iunie a marcat puterile sporite ale unui neam care și-a afirmat vitalitatea și mărirea viitorului.

Nenorocirea din gara Cernăuți

CERNĂUȚI. — În gara Cernăuți s'a înregistrat un grav accident de cale ferată. Funcționarul ceferist Vla dimir Voslovan de 38 ani și soția sa Dochia de 32 ani, au condus la gară o rudă care pleca la București. Soții Voslovan au urcat în compartimentul unui vagon spre a-și plasa ruda. Din cauza aglomerației pe de o parte și a neprevederii, soții Voslovan n'au putut să coboare din tren decât la câteva clipe după ce garnitura acceleratului de București se pusese

în mișcare. În clipa când Dochia Voslovan sărea depe treptele vagonului urmată de soțul ei, acesta din urmă a călcat-o pe rochie. S'au împiedicat și amândoi s'au prăvălit între roțile trenului. Într-o clipă roțile vagonului retezaseră ambele mâini și un picior a nefericitei femei, iar nenorocitul soț fu decapitat și trupul lui târât pe o distanță de 15 km. A fost tras semnalul de alarmă. La oprirea trenului s'a înfățișat un spectacol oribil.

Straja Țării a răspuns anul acesta, mesajului copiilor din Tara Galilor

Potrivit dispozițiilor președinției consiliului de miniștri și a ministerului de educației naționale se aduce la cunoștința unițărilor străjeresti că începând din anul acesta „Straja Țării” a organizat răspunsul tineretului român la chemarea copiilor din Tara Galilor (Anglia) cu prilejul zilei „Buneivoinți” la 18 Mai.

Mesajul primit, al cărui text îl publicăm împreună cu textul răspunsului străjerilor noștri. Au fost citite și însoțite de o scurtă introducere, în fața întregului stol — adunat în careu — în ziua de 18 Mai.

Toți străjerii stolului pe centurii, au semnat având în fruntea primei pagini textul românesc al răspunsului. Toate foile cu semnăturile scrise curat și citeț au format un dosar, având pe copertă numele stolului.

Desarul cu răspunsurile străjerilor a fost trimis la comandamentul „Strajii Țării”, care a îngrijit să fie expediat în Anglia.

În fiecare an, consiliul național al ligii pentru uniunea națiunilor (League of Nation Union) din Anglia editează o broșură în care se face o dare de seamă asupra răspunsurilor primite dela copiii din toată lumea. Țara noastră s'a bucurat întotdeauna de o specială mențiune.

Textul celui de-al șaptesprezecelea mesaj anual care a fost difuzat la Radio în ziua „Bunei Voințe”, 18 Mai 1938.

MESAJUL COPIILOR DIN ȚARA GALILOR

Allo! Aici Țara Galiloră Băieții și fetele din Galia vorbesc tineretului din toată lumea!

Ne bucură gânduri că în această zi a anului înălțându-ne deasupra neînțelegerilor dintre oameni, ne putem saluta ca membri ai unei singure familii, familia Națiunilor viitoare.

Lumea este plină de suferință, de cruzime și de luptă. Și ni se spune că, civilizația va pieri. Ei bine, să spunem lumii că civilizația nu va pieri.

Acum mai mult ca oricând, lumea are nevoie de ceea ce numai noi îi putem da — încrederea și prietenia tineretului.

Să reținem așa dar în ziua Bunei Voințe, făgăduiala de a ne pune în slujba aproapei noastre în cercuri cât mai largi, al casei noastre, al celor dinprejurul nostru, al țării noastre, astfel ca țara noastră să poată servi și ea mai bine lumea, căreia îi aparținem cu toții.

Astfel noi, milioanele de tineri, vom ajunge să fim prieteni cu toții și cu nimeni dușmani.

RASPUNSUL STRAJERILOR

Iubiți camarazi din Tara Galilor, cu mare bucurie, noi străjerii și străjerele din România am primit, de ziua Buneivoințe, chemarea voastră.

Pe tot întinsul Țării noastre, tineretul român strâns în jurul steagului tricolor, credincios scumpei noastre Patrii și Marelui nostru Rege, își înalță sufletul cu încredere spre idealurile permanente ale civilizației, care trebuie păstrate prin sincera înfrățire între toate popoarele.

Tânțarul mai periculos ca tigrul

S-ar părea că e un paradox, dar e un mare adevăr.

Cei ce cunosc din proprie experiență condițiile de viață în țările tropicale, vor recunoaște adevărul afirmației din titlul de mai sus. Guvernele țărilor tropicale sunt convinse de acest adevăr și încearcă să convingă și populațiile respective de necesitatea de a se apăra contra tânțarilor.

Astfel în Siam guvernul a ales numeroase placate pe care sunt desemnate un tigru și un tânțar de malarie, cu următoare inscripție: „Tânțarii sunt de o mie de ori mai periculoși ca tigrul. În Siam tigrul sfășie pe an 50 de persoane, prin tânțarii mor anual 50.000 de oameni.”

În România, s'a tipărit un afiș de propagandă pe care e desemnat un țaran slăbit și prăpădit, care se reazămă de o clăcă de fân, înconjurat de un roi de tânțari, iar alături — un alt țaran sănătos și voinic, care a luat chinină, mun-

cește liniștit ogorul său.

O țară, în care populația suferă de malarie e mai slabă economică ca o țară cu o populație sănătoasă. În Indiile engleze se constată peste 100 milioane de cazuri de malarie anual și s'a calculat că această constituie pentru guvernul englez o pierdere de circa 60 milioane lire sterline.

Un scurt tratament cu chinină aduce populației țărilor malarice salvare. Metoda de mai înainte de a da timp de luni de zile chinină a fost abandonată, căci după un tratament cu o mică cantitate de chinină muncitorul își poate continua lucrul.

La acest tratament atât de recomandat de Comisia antimalarică a Ligii Națiunilor se dă timp de 5-7 zile o cantitate zilnică de 1-1.2 grame chinină, tratament care se repetă la o eventuală recedivă.

Ca profilaxie se recomandă o doză zilnică de 0,4 grame în tot timpul sezonului malariei.

O inițiativă cu răsun

De curând a luat ființă în Capitală primul institut de documentare organizat după modelul institutelor similare din Occident, America. Inițiativa aceasta a avut un viu interes nu numai în cercurile oficiale, cărturărești, științifice și comerciale din Capitală, provincie, dar și în rândurile cetățenilor dornici de a avea o informație rapidă și precisă asupra chestiunilor cari îi preocupă.

Mulți cetățeni având nevoie de astfel de date de concursuri, examene oficiale, dispozițiuni și regulamente oficiale, prețurile unor produse, sursele de procurare ale unor mijlocuri articole, modul de preparare al anumitor produse chimice, alimentare, date statistice, grafice sau alte documentări ample asupra unor chestiuni științifice, economice, tehnice, etc. nu au azi posibilitatea să-și procură aceste informații decât cu o muncă de mare efort și cu un cost înțeles.

Neștiind unde, când și cum să se adreseze pentru lămurirea unor chestiuni fără folos la toate ușile sau în nuntă din capul locului la cabinetul lor, având în ambeluzări mari și grave neajunsuri, este evident că institutul de documentare „TOT” nu este un loc de intervenții pela autoritatea cabinet medical sau un birou cu cașal și de notariat.

În cadrul acestui institut funcționează și o secție de traduceri pentru scrisori, acte și lucrări științifice în următoarele limbi: franceză, germană, engleză, italiană, maghiară, spaniolă, olandeză și daneză.

Oameni de știință, cu titluri de doctor, având acces la toate bibliotecile și instituțiile științifice din Capitală, pot procura atât publicări, cât și demnitarilor informații și documentarea acestora și înlocuiește preocuparea lor. Chestiunile cari nu pot găsi răspunsul în cercetarea surselor de documentare din țară, își găsesc soluția în documentarea din străinătate, care institutul românesc se află strânse legături.

Taxa unei informații din domeniul este de 50 lei, sumă care se plătește în avans și se trimite prin poșta cu plata, cont CEC 1213, sau simplu, în mărei poștale adresa institutului. Pentru documentarea mai ample și studii complete onorariul se fixează de la caz la caz. Institutul e condus de dl. I. Olariu și Em. Samoilă.

Adresa institutului de documentare „TOT” este: București, Constantin 21, telefon 3.16-15, CEC 1213, căsuța poștală 1213.

Autobus gratuit la Cinema „Central”

Autobusele Comunale, acordă, cu începere de azi, un mare avantaj spectatorilor cinematografului „Central”. Anume, orice călător, din orice oraș, care pune al orașului, are drept la o călătorie gratuită până la Cinema „Central”, dacă își cumpără biletul de cinema deja în autobuzul respectiv. Taxatorii de autobuze vor elibera astfel de bilete zilnic dela orele 3 d. m., până la orele 9.15 seara. Aceste bilete sunt valabile numai pentru ziua și reprezentanța indicată.

Călătorul, cu acest bilet se prezintă la ghișeu cinematografului, unde, în schimbul lui, va primi un bilet reglementar de intrare. Reamintim că biletele de intrare costă 31 sau 26 lei, inclusiv taxele și timbrele.

Pentru a facilita accesul publicului la Cinema „Central” un autobus special va circula zilnic, începând dela orele 4.30 d. m. de la Căfeneaua Orășanească și până la cinema, în mod continuu, așa că tot la 6-7 minute sunt plecări. Transportul este, și pe acest autobus, gratuit, cu condiția, ca călătorii să-și cumpere biletele de cinema deja în autobuz. Pe acest autobus special vor putea transborda și călătorii ce vin de pe alte linii cu astfel de bilete pentru cinema.

De altfel, grădina de vară, frumos renovată, a Cinematografului „Central” se va deschide astăzi.

31 sau 26 lei, inclusiv taxele și timbrele.

Pentru a facilita accesul publicului la Cinema „Central” un autobus special va circula zilnic, începând dela orele 4.30 d. m. de la Căfeneaua Orășanească și până la cinema, în mod continuu, așa că tot la 6-7 minute sunt plecări. Transportul este, și pe acest autobus, gratuit, cu condiția, ca călătorii să-și cumpere biletele de cinema deja în autobuz. Pe acest autobus special vor putea transborda și călătorii ce vin de pe alte linii cu astfel de bilete pentru cinema.

De altfel, grădina de vară, frumos renovată, a Cinematografului „Central” se va deschide astăzi.

INTELECTUALI!

117.747 publicații străine, 2.253 publicații românești

cuprind adresa studiilor și informațiuni privind domeniul dvs. de activitate. — Dar cine poate urmări, taia și clasa 120.000 de publicații, punându-vă zilnic pe masa de lucru cea mai prețioasă și completă sursă de informații asupra problemelor care formează preocuparea dvs? 102 agenții din lumea întreagă prin intermediul agenției

„SERVICIUL GAZETELOR” București, Str. Sf. Constantin No. 24. — Telefon 2-16-15 Prospecte, oferte și probe gratis la cerere

Asigurarea călătorilor pe C. F. R.

Monitorul Oficial de ieri publică jurnalul consiliului de miniștri prin care s'a aprobat introducerea în tariful de călătorii pe CFR a noilor taxe și suplimente de 12 lei pentru călătorii de cl. I, apoi 8 lei pentru cl. 2 și 4 lei pentru clasa 3-a, indiferent de distanță și indiferent dacă călătorii plătesc prețul întreg, sau au permise.

La bilete de dus și întors se va percepe taxa dublă.

Întru abonamente se percepe o taxă de 80 lei la cl. I, de 60 la cl. II și 40 la cl. III. Cei cu permise de liberă călătorie vor plăti lunar 80 lei pentru cl. I, 60 cl. II și 40 cl. III. Călătorii pe autobuse vor plăti taxa de 4 lei la fiecare călătorie și un supliment tarifar de 2 lei la sută, asupra

taxelor de transport în vigoare, sumele încasate astfel, formând fondul prin care Căle Ferată se obligă să despăgubească imediat moștenitorii legali ai călătorilor morți și pe călătorii răniți în timpul călătoriilor cu trenurile, automotoarele sau autobusele CFR, numai în cazurile când moartea sau rănirea ar fi provocată în urma unui accident din vina personalului CFR sau a materialului CFR.

Despăgubirea va fi de 400 mii lei pentru călătorii de cl. I, de 300 mii lei pentru călătorii de cl. II și 200 mii lei pentru cei din cl. III-a. Aceiași despăgubire se va plăti și moștenitorilor personalului CFR care suferă accidente în timpul călătoriei.

Urania
Cinematograf de Premiere
Tel: 12-32

Cel mai mare succes de popularitate

Fantoma blondă
Satiră, umor, originalitate, ingenuozitate

Constance Bennett, Cary Grant

Prețuri moderate în fiecare puază: celebrul acrobat român RINALDO cu numere atractive

Urmează:

Clasa VIII-a
Cu Gaby Morlay Charles Vanel. Film erotic.

România premiată la expoziția internațională din Berlin

BERLIN — Juriul internațional al expoziției internaționale a meșteșugarilor a acordat expozanților 62 mari premii naționale și de onoare și 600 premii de recunoaștere. Mari premii au obținut Belgia 2, Bolivia 1, Bulgaria 2, Danzig 1, Danemarca 2, Estonia 2, Finlanda 2, Franța 2, Germania 9, Grecia 2, Italia 4, Japonia 2, Jugoslavia 2, Letonia 2, Lituania 2, Luxemburg 1, Marea Britanie 1, Norvegia 2, Polonia 4, România 1, Suedia 4, Elveția 2, Cehoslovacia 2, Ungaria 7.

În Pirinei republicanii irezistă

În Pirinei trupele republicane au respins patru atacuri naționaliste asupra pozițiilor dela Piedras de Solo și asupra sistemului defensiv, organizat de republicani pentru a opri trecerea naționaliștilor către frontiera franceză.

Croitoria pentru domni. MOSKOVITZ, Arad, are prețuri de concurență

Un avion sovietic zboară deasupra Teritoriului estonian

TALLIN — Un avion de bombardament sovietic a apărut ieri în două rânduri deasupra teritoriului estonian. În momentul în care avionul a trecut frontiera, grănicerii estonieni au tras asupra lui. Presa estoniană precizează că pe cer nu era un nor și că nu exista nici o posibilitate pentru avion de a se rătăci, așa încât aviatorii sovietici trebuie să-și fi dat seama că sburau deasupra teritoriului estonian.

Jucați cu încredere la **Loteria de Stat**

Colectur Oficial

Sediul Central: unia Cluj, Reg. Maria

A R A D, I. OLARIU Strada Brătianu 3

Frontul de Vest
Apare săptămânal

Redactor responsabil **Aurel Chiricu**

Abonamente

Un an — — — — 1200
Autorității și întreprind 1000 Lei.

Scumpetea din Oradea

ORADEA. — Am remarcat în nenumărate rânduri, coloanele ziarului nostru, că de fapt din Oradea treaga masă de cititori admise acele precizări ale talastre, în afară de anumite persoane cu autoritate și care aveau chemarea să se asociază cu noi. Dar am constat cu regret că n-au făcut-o.

Am crezut că se va menți acele prețuri exagerate, zarzavaturi, atât timp cât timpul e nefavorabil pentru grădini. Dar azi suntem în toilul verii și spre urea noastră, vedem și azi piața de zarzavaturi, căgătură de ceapă verde se vândă cu 2.50 lei. În aceia le sunt legate numai mici fire. Legătura de răchi de lună costă 2—2.50. Cine este vinovat de toate acestea, un știm. Dar credem că un comerciant cinsnic dacă ar aduce ceapă din țara capitalei, unde se vinde cu 35 lei suta de legături, putea să o vândă la Oradea cu 0,90 lei legătura, adică cu 90 lei suta de legături și ar câștiga sută la sută.

Ce face muncitorul care este salariat cu 400—500 lei lunar?

Am trecut ieri pe la Camera de Muncă din Oradea și rugat pe d. Traian Mășcu, secretarul general al comitei, să ne prezinte o listă de plată a muncitorilor fabricii. Tocmai în acel moment a sosit un funcțio-

nar dela o fabrică de cărămidă care avea la el și listele de plată ale muncitorilor. Examinând listele am văzut plăți ce nici nu te lasă inima să le pronunți. Întrebând funcționarul că pentru ce sunt așa de prost plătiți acești lucrători, funcționarul a răspuns că acești muncitori sunt în majoritate țigani și diferiți oameni săraci, iar în ce privește plata, este așa de redusă pentru că au muncit mai puțin în această lună din cauza timpului ploios. Vasăzică sunt oameni săraci cu familie grea, muncească toată ziua (că lucrează în acord) au avut mai puține zile socotite din cauza ploilor și alte scuze aduse de proprietar. Dar să se întrebe omul: cu ce poate acel om să trăiască, ce duce acasă să hrănească copiii, cu ce plătește chiria și ce poate să cumpere din piață cu leașa ce o primește?

Mai poate cineva să spună că mănâcă pâine cu ceapă, cea mai redusă și efitină masă? Această zicătoare era pentru alte timpuri. Nu credem că nu se poate găsi un remediu contra acestei specule. Dar se cere mai multă atenție din partea autorităților și o măsură mai severă, aplicată acelor străini care au grădini în apropierea orașului și care sunt singurii vinovați. Ar fi de dorit să se ridice dreptul de vânzare aceluia care încearcă să facă speculă și se va vedea rezultatul imediat.

Ia de naștere a unui binefăcător

Ala e cu mult mai ucigătoare dinamică și de altfel există mai multe boale ca dinamică în motive inexplicabile, însă, dreptmătoare atenția cu mult mult spre descoperitorul distict, decât spre oamenii cari lădiat boalele și au găsit mijloc pentru a lupta contra lor. Insa să amintim ziua nașterii omului om, față de care întregul ar trebui să-i se prescrie Sir Ronald Ross. Pentru că și omenire el a fost unul din cei mai însemnați pioneri și-a făcut descoperirile sale în laborator, fără șgoși și de aceea puținii știu ce-a perit acest modest englez cu la malarie, la țânțari și la rău, descoperire care a schimbată din fața lumii. Stoiță țânțarului este desigur un foarte mic pentru descoperire fapte noi, însă Ross a un lucru, pe care oricine ar să-l cunoască: Iată-l: un care a început o persoană de malarie, capătă în stău puțin sânge înfocat. Iacul țânțarului elimină germe-

ni malariei, care se înmulțesc și infectează imediat persoana înțepată de acest țânțar. Cu alte cuvinte: stomacul țânțarului e o mică fabrică de malarie și singurul transmitător al temutei maladii.

Sir Ronald Ross a știut prea bine că înțepăturile de țânțari se produc destul de des și că posibilitatea infecțiunii este aproape sigură. El a scris în cartea sa despre prevenirea malariei că prin distrugerea tuturor țânțarilor s'ar putea nimici malarie, însă deoarece acest lucru este imposibil, singurul mijloc pentru combaterea malariei este administrarea chininei.

Și azi încă, singurul tratament al malariei cu renume mondial este cel cu chinina.

Ca profilaxie „Comisiunea anti-malarică a Ligii Națiunilor” recomandă o doză zilnică de 0,4 grame chinină în tot timpul sezonului malariei; iar ca tratament — o doză de 1—1,2 grame timp de 5—7 zile. Nu se aplică un tratament ulterior, ci toate recidivele se tratează în același mod.

Atențiune! Dacă doriți a mânca și bea bine, cercetați „Bodega Gloria” la Arad, Piața Avram Iancu, colț cu strada Matei Corvin, unde este instalat grătar special, condus de „Negusul Alb”, cu delioșii mititei și tot felul de fripturi. — Renumita beutură rea „Azuga”, țapul 8 lei. Rugăm sprijinul on. public.

Atenți croitoria Moskovitz Arad inimitabil în calitate și preț.

S'au fixat circumscripțiile inspectoratelor comerciale

BUCUREȘTI. — D. M. Constantinescu, ministrul Economiei Naționale a fixat circumscripțiile inspectoratelor comerciale, reședințele și conducătorii lor, după cum urmează:

Circumscripția I comercială, Craiova, județele: Dolj, Gorj, Mehedinți, Vâlcea Romanași Sibiu Târnava Mică, Alba, reședința: Craiova, conducător Laurențiu Moldovanu, inspector general.

Circumscripția II-a București, județele: Ilfov Vlașca, Olt, Teleorman, Dâmbovița, Argeș Muscel Frahova Buzeu R. Sărat reședința București, conducător Protopopescu, inspector general.

Circumscripția III Galați, județele Covurlui, Tecuci, Brăila, Ialomița Tulcea Constanța Caliacra, Durostor, reședința Galați, conducător O. Seitan, inspector general.

Circumscripția IV Iași, județele: Bacău, Putna, Roman, Neamț, Baia Iași Botoșani Vaslui Fălciu Tutova, reședința Iași, conducător A. Melic, inspector general.

Circumscripția V Chișinău județele: Hotin, Soroca, Bălți, Orhei, Lăpușna, Tighina Cahul Cetatea Albă, Ismail, reședința Chișinău, conducător Turcan, inspector.

Circumscripția VI Cernăuți, județele: Cernăuți, Storojineț, Suceava, Rădăuți, Câmpulung Dorchoi, reședința Cernăuți, conducător: I. Prodan inspector.

Circumscripția VII Timișoara, județele Timiș, Caraș, Severin, Arad, Hunedoara reședința Timișoara, conducător Ilincea, inspector.

Circumscripția VIII Cluj, județele: Bihor, Cluj, Turda Sălaj Satu Mare, Someș Marameș, Năsăud, Brașov Făgăraș Târnava Mare Trei Scaune, Ciuc, Odorheiu, reședința Cluj, conducător Mazuchi, inspector general.

S'au apropiat căldura EFTINĂ! IGIENICĂ! CRISTALINĂ! ESTE NUMAI

Ghiata artificială

fabricată din apă de apeduct, în

Fabrica de ghiată a orașului

Abonamente și comenzi: la Uzinele Municipiului. Arad. Telefon 1065.

ATENȚIUNE!

La 15 Iunie 1938
Marea tragere finală
a LOTERIEI DE STAT
30 milionar noui
și alte
117.432 câșt guri în valoare
totală de peste
Lei 317 milioane
Reînoiți lozurile!
Loteria de Stat

Franta a luat măsurile de apărare la frontiera Pirineilor

PARIS. — „Petit Parisien” arată că funcționarea unui sistem de securitate aeriană spre Pirineii a fost inaugurat încă înainte de călătoria dlui Daladier la Perpignan. Patrula aeriană plecau în fiecare zi în inspecție dela aeroportul Perpignan. Pentru aceste aptru-

lări erau afectate 36 avioane Avioanele erau în legătură conetinuă cu posturile de apărare antiaeriană cari semnalau orice mișcare suspectă. Cele 36 avioane sunt tip „Dewoitine”, ating viteza de 400 km. și sunt înarmate cu cute un tun și mitraliere.

Dați la legat în piele și pânză biblioteca la
A. Mihailoviciu Arad
— (Palatul Cultural) unde găsiți lucru bun și efitin. —

La Londra va avea loc un consiliu de miniștrii

LONDRA. — În cercurile diplomatice britanice se declară că nu s'a luat nici o măsură menită să pună capăt bombardării vaselor streine din porturile spaniole. Se precizează totuși că birourile ministrului de Externe și aviației procedează actualmente la studierea măsurilor menite să remedieze o situație ale cărei dificultăți nu sunt ascunse nimănui. Cercurile parlamentare bine informate nu ar fi totuși surprinse dacă cabinetul ar fi convocat azi în ședința extraordinară spre a permite miniștrilor să se consulte asupra schimbărilor ivite în situația inter-

națională dela închiderea parlamentului. Lordul Halifax se întoarce azi la Londra dintr'o scurtă călătorie pe care a făcut-o la Yorkshire.

Ambasada Chinei la Tokio a fost închisă

TOKIO. — Reprezentantul autorizat al Ministerului de Externe a comunicat presei știrea că în ziua de 9 Iunie guvernul japonez a fost înștiințat oficial de către guvernul chinez de închiderea birourilor ambasadei Chinei din Tokio. Guvernul japonez a luat toate măsurile necesare pentru a lua sub protecția sa pe cetățenii chinezi, stabiliți în Japonia și de a păzi bunurile ambasadei chineze.

Croitoria pentru domni
MOSKOVITZ
Arad. Asortiment bogat

De vânzare
in comuna Pâncota (jud. Arad),
o casă
cu 3 locuințe și una prăvălie,
grădină cu pomi fructiferi
A se adresa:
v.d. Zbunyak Pâncota

PAGINA STRAJERULUI

CREDINȚĂ ȘI MUNCĂ PENTRU ȚARĂ ȘI REGE

Străjeria, orizont de viață nouă

de **TEOFIL G. SIDOROVICI**
Comandantul Străzii Țării

Țara românească, prin realizarea unității naționale nu și-a îndeplinit decât una din misiunile ei. O altă culme a idealului ne luminează cărarea viitorului, chemând poporul spre unirea sufletească, spre consolidarea spirituală a națiunii, spre cimentarea blocului na-

TEOFIL G. SIDOROVICI
Comand. „Străzii Țării”

țional, de care să se spargă toate valurile celor ce ne-ar vroi pierzarea.

Generațiile trecute ne-au dăruit un patrimoniu a. cărui strălucire a proiectat peste veacuri mândria românească.

Dar vremurile de după război, au turburat pretutindeni viața popoarelor.

Și atunci, din vârful marelui munte al regalității noastre, la al cărui post de comandă un Suveran tânăr stă neclintit de veghe, a pornit ideea sănătoasă a îndrumării tineretului prin care se poate ajunge la redresarea neamului.

Prefacerea sufletească a celor mari, se face prin acți-

nea curată, plină de avânt și abnegație, a celor tineri.

Pentru aceasta, trebuia găsită o formulă care să dinamizeze generația ce se ridică și s'o înalțe pe culmile unui entuziasm creator de viață nouă.

Majestatea Sa Regele Carol al II-lea, Marele Străjer al Țării, își merită cu prisosință renumele de Rege-pedagog al Neamului prin realizarea celei mai de seamă din Ctitorii, aceia a STRĂJII ȚĂRII.

Astăzi fiecare copil și tânăr dela 7—18 ani, iar pentru fete până la 21 ani, activează sub egida acestei instituții. Deasemenea și tineretul societăților sportive și asociațiilor regionale cum sunt Arcașii Bucovinei, Șoimii Ardealului, Asociația Creștină a tinerilor și tinerelor, Societățile Culturale, toate își au programul străjeresc, fiind încadrate în STRAJA ȚĂRII. Inceț opera de primenire sufletească a Neamului se întinde, cucerind întreg poporul, dela tânăr la bătrân.

Măine nu vor mai fi pe tot cuprinsul țării decât Străjerii și Străjere, călăuziți de frumoasa Deviză:

CREDINȚĂ ȘI MUNCĂ PENTRU ȚARĂ ȘI REGE!

Puşca mitralieră la îndemâna oricui

Mecanicul suedez Rehuberg, a inventat un mecanism care transformă o pușcă obișnuită semi-automată într-o mitralieră, fără a o îngreuna prea mult. Experiențele încercate au fost cât se poate de satisfăcătoare. Numeroase state caută să cumpere brevetul invenției.

Restaurația prin tineret

La 8 Iunie, marea sărbătoare a tineretului străjeresc român, s'au împlinit opt ani de când M. S. Regele Carol al II-lea, pogorât din cer și intrând în scaunul Domniei, adresa țării o fierbinte chemare la uitarea desbinului, la unire, la „cea mai sinceră și desinteresată conlucrare, pentru dezvoltarea forțelor vii ale Neamului”.

Dacă Țara cea mare, își primi cărmuitorul fresc, cu un svăcnet fără de însuflețire seamăn; în schimb, vameșii și fariseii s'au înverșunat să zădărnicească noaptea, tot ce se înalță zădărnicească din temeli, posedați de un blestemat duh al besnelor. Strigoii nu puteau renunța la lumea lor moartă.

A fost deci în logica prevederilor de mare și nouă Domnie, gândul de a lăsa mormintelor asemenea strigoii, cu inima de iască în care nu mai tresălta nimic; pentru a pregăti viitorul în sămburele viitorului, în tineretul ce va fi chemat mâine să primească țara.

Astfel serbările restaurației, au fost înainte de toate, închinare acestui tineret. El singur ne înfățișează țara robustă, călătită, disciplinată, de mâine.

Iar grija Marelui Suveran, plecată asupra generațiilor viitoare, e străbătută în același timp de răspunderea Domniei înaintea istoriei și mai a străbătută de grija părintelui. Căci generațiile acestea cresc pas în pas, cu Măria Sa Voevodul Mihai, întru acelaș destin. Cuvântul M. S. Regelui Carol al II-lea, la urcarea în scaun, vestea de departe izbăvirea generațiilor ce vin, prin duiosul sentiment de părinte: „Mai am o bucurie pe care țin să v'o împărtășesc, bucuria cea mare care în clipele acestea de reîntoarcere îmi umple sufletul: este terminarea celui mai vechi chin ce L'am avut de îndurat în anii Mei de pribegie. În sfârșit mi-am regăsit scumpul Meu fiu, pe care voi putea, cu toată iubirea să-L cresc în sentimentele ce-au ilustrat pe strămoșii Săi: DRAGOSTEA NESFĂRȘITA DE ȚARĂ...”

Marele Voevod, la lucru în atelierele Ford Româna

Chipul în care Marele Voevod Mihai și-a petrecut ziua de Miercuri, 26 Mai a. c., constituie o mare și largă înțelegere a vieții și a formării sufletului omenesc.

Măria Sa, deține după cum se știe, gradul de Comandant Străjer; dar, după felul în care și-a îndeplinit îndatoririle și sarcinile Sale, Marele Voevod apare ca un camarad și soldat.

Camarad, fiindcă raporturile dintre El și grupa de sub conducerea Sa, — deși se desfășoară după normele fixe ale disciplinei străjerești, — poartă în ele o căldură și un fir de colaborare care apropie Comandantul de oamnenii trupei Sale.

UN PINT ÎN SALOPETĂ

Munca din atelierele Ford-Română, pe care Voevodul Mihai o îndeplinește cu o deosebită râvnă și cu o conștiințozitate exemplară, dă și ea deasemeni măsura suflului camaraderesc și a respectului disciplinei.

ȘI CATEVA VIZITE

Prințul nostru moștenitor, lucrând într-o uzină, ieșalopeta pe care-o îmbracă cu drag, este fără îndoială una din cele mai rare și fericite imagini de care se poate bucura viața unei țări. Spiritul constructiv, energia bărbătească, toate aceste calități îndrumate către îndemânarea meșteșugarului, constituie, din plin, elementele esențiale care fac un om tânăr să devină un om deplin și matur.

O zi complectă, însemnează o viață complectă. Când — întorcându-Se dela uzinele Ford însoțit de d-nii Chr. Musceleanu și Ionel Dumitrescu — Voevodul Mihai

Viața de străj

și-a manifestat dorința de se opri o clipă în drum, să-și revadă un fost camarad, El a dovedit într'ade o viață deplină, animată toate complexele firești.

Ce s'a petrecut într'ade în gândul Măriei Sale, ce mintiri îi va fi evocat trecea grăbită pe lângă clireau liceului „Spiru Haret” unde se află astăzi, Cernovodeanu, fostul coleg al n Sale!

Dela fabrica de bere, înfiri Sa a plecat la ferma fabrica de bere și droaiala Bragadiru.

DUPĂ AMIAZĂ

După amiază, același mca străjerească, disciplin organizată și totuși liberă continuă sub comanda d Comandant al Străjerilor rii, T. Sidorovici.

Școala de pilot a Aradului

De un timp încoace c riele aviatice din localitate frunte cu A.R.P.A., se rezează tot mai mult de ființarea unei școli de pila Arad.

În curând această inițvă va fi realizată prin ruința directă a d-lui g rai Petre Georgescu, Comandantul garnizoanei Arad, președintele A.R.P.E.-ei la Arad.

Școala de pilotaj va sediul la aeroportul C sub conducerea d-lui căp Simion Bărbulescu, Comandantul aeroportului.

Tineretul arădan, sigur, că și va da tot cursul și interesându-se aproape de această inițvă, care este nu numai mai nobil sport, ci și a fesivune de viitor.

Asociația Română pentru Propaganda Aviației „A. R. P. A.”

Pușini sunt aceia dela noi, care știu că de doi ani, avioane în curse regulate transportă pasageri peste Oceanul Pacific din San Francisco în insulele Filipine și de acolo în Mai 1937 până la Macao în China.

Căți știu oare că în fiecare zi mai multe avioane leagă New-York-ul cu San Francisco în 17 ore, zburând toată noaptea cu călători odihnindu-se în paturi, în timp ce trenul cel mai iute străbate continentul american în patru zile!

Mulți sunt aceia care nu știu cum că întâia linie mare europeană de aviație a fost aceia Paris-București întreprinsă de o societate franco-română. În curând se vor împlini 20 de ani de exploatare a acestui drum și fără accidente.

Generația veche continuă să vadă în aviație, în special la noi, ceva nebunesc, ceva atât de plin de riscuri încât un căldor descinzând

din avion, este privit ca un mic erou dacă nu ca un dezechilibrat.

Să nu ne mirăm. Așa au făcut toate generațiile trecute față de progresele tehnice.

Nimic mai hazlit decât reproducerea următoarelor pasageri din gazetetele pariziene din 1837 asupra căii ferate:

„Ar fi cazul să vorbim de vilesele ce ar putea fi atinse de locomotivă. Nu șovăim însă a spune că vilese de 20 și 30 leghe pe oră, sunt în practică, absurdități vădite.

Pentru ca o locomotivă să poată parcurge 20 de leghe adică 80 kilometri pe oră, presupunând roților ei dindărăt 2 metri diametru, ceea ce ar fi considerabil, ar trebui ca aceste roți să facă 111 învârtituri pe minut, astfel că pistonul ar schimba de 424 ori de direcție ceea ce cu siguranță ar distruge mașina în timp foarte scurt...”

Tineri, viitorul este al aripilor.

Aviația în România ia o dezvoltare crescândă. Țara noastră este admirabil așezată pentru ca liniile mari aeriene ce vor lega Occidentul cu Orientul apropiat și cel îndepărtat. Europa de Nord cu basinul Mediteranei și Africii, să treacă pe la noi.

Mijloacele restrânse de comunicație dintre diversele regiuni și orașe ale țării noastre, asigură aviației de transport românești, un vast câmp de lucru.

Sute de aerodroame cu mii de funcționari radiotelegrafisti, mecanici, meteorologiști vor fi în funcțiune în câțiva ani. Zeci de avioane vor străbate zilnic văzduhul României, călduri de multe zeci de piloți.

O carieră nouă vi se deschide! Fiți printre cei dintâi să pășiți pe calea viitorului!

A.R.P.A., Asociație pentru propagandă aviației, cu ajutorul membrilor ei, a Ministerului Aerului și Marinei și a tuturor prietenilor aviației, se luptă să vă ajute intrarea în noua carieră.

Vreți să deveniți pilot? A.R.P.A. prin școlile ei din București, Câmpina, Cernăuți, Cluj și Timișoara, vă pune la dispoziție avioanele ei, organizarea ei, instructori și profesori, totul sub controlul permanent al Ministerului Aerului și Marinei. Puteți învăța acolo pilotajul pentru turism aerian, pentru a deveni instructor de zbor, pentru pilot de avion de transport, pentru acrobății, pentru zborul orb, pentru a intra în aviația militară. Brevetele căpătate sunt eliberate de Stat.

Vreți să deveniți mecanic de avion sau radiotelegrafist?

A.R.P.A. are organizate cursuri speciale teoretice și practice la Școala Comunală de Electricieni și Mecanici, a cărui trecut de 25 de ani în formarea specialiștilor mecanici și electricitate este bine cunoscut. La absolvire, elevii obțin o diplomă.

PILOTAJUL

A.R.P.A. oferă tinerilor români între 18 și 30 ani, următoarele perspective:

Acei ce vor absolvi cursurile teoretice și practice de pilotaj, fiind piloți brevetați, vor avea mătoarele cariere deschise:

a) Chemarea temporară în stază nautică militară pentru oșita rezervă, din orice armă pberan vârsta de 25 ani, (chemări de Lu rare în activitate cu toate imare rile sburătorilor).

Tinerii ofițeri de rezervă lea ș colonenți și Locolonenți vor d sc posibilitatea conf. art. 73, 74 d erdin legea M.A.M. să fie mui să s rezerva aeronautice și să fia c mați temporar în activitate ul sci

Aceste chemări se vor face ne că formă de angajamente de 6 nită rată. După trecerea acestor teas terul va mai putea fi reținut teas tivitate încă două perioade din In ani. În aceste intervale ei v ființ inta până la gradul de căp e, car clusiv.

În tot timpul angajament erele există nici o diferență în llerca prime de sbor și alte drept carti tre ofițerii activi și cei tem festivi

(Va urma).